

BESCHIKBAARHEID GRIEPPVACCINS 2026

Signalen vanuit de apotheekpraktijk

DE APOTHEEK ALS BELANGRIJKE SCHAKEL IN DE GRIEPPVACCINATIECAMPAGNE

Een vlot georganiseerde griepvaccinatiecampagne staat of valt met de beschikbaarheid van vaccins. Vlaanderen heeft daarbij een duidelijke ambitie: tegen 2030 moet 80% van de 65-plussers gevaccineerd zijn tegen griep. De apotheek speelt hierin een belangrijke rol: patiënten verwachten er een laagdrempelige toegang tot hun vaccin en rekenen op de apotheker voor correcte informatie en begeleiding. Een voldoende en tijdige beschikbaarheid van vaccins is dan ook een essentiële voorwaarde om deze gezondheidsdoelstelling te realiseren.

De voorbije weken hebben we als beroepsvereniging echter meerdere signalen ontvangen van apothekers over vertragingen bij de levering van griepvaccins. Om de omvang van deze problematiek beter in kaart te brengen, bevroeg Apotheia haar leden.

De resultaten (n = 96) geven een duidelijk signaal: **voor een aanzienlijk deel van de apotheken is de tijdige beschikbaarheid van griepvaccins onzeker.**

De belangrijkste vaststellingen

- **69%** van de respondenten kreeg melding van een vertraagde levering.
- **66%** is van plan bestellingen met laattijdige levering te annuleren.
- Slechts **52%** heeft toegang tot een alternatief.
- Bij **19%** van de respondenten wordt verwacht dat 75 tot 100% van de bestelde vaccins laattijdig of niet geleverd zal worden.
- Bij **41%** van de respondenten wordt verwacht dat 25% van de bestelde vaccins laattijdig of niet geleverd zal worden.

Deze cijfers zijn een momentopname van de deelnemende apotheken en vormen geen volledige marktmeting. Ze maken wel duidelijk dat de leveringsproblematiek in de dagelijkse apotheekpraktijk voelbaar is.

Niet alleen een logistiek probleem

Een vertraagde levering heeft gevolgen die verder gaan dan voorraadbeheer.

Wanneer een vaccin niet tijdig beschikbaar is, moet de apotheker de patiënt en de huisarts informeren, de bestelling opvolgen en indien mogelijk op zoek gaan naar een alternatief. Wanneer ook dat alternatief niet beschikbaar is, moet de patiënt zijn vaccinatie wellicht uitstellen of elders op zoek gaan naar een vaccin.

Bovendien dreigt een vicieuze cirkel te ontstaan wanneer apotheken bestellingen met laattijdige levering annuleren. Als slechts een deel van de apotheken toegang heeft tot een alternatief, kan dit de beschikbaarheid op het terrein verder onder druk zetten en ontstaat er mogelijk een risico op ongewenste concurrentie om schaarse voorraden.

Voor Apotheia is het daarom belangrijk dat de problematiek niet uitsluitend vanuit het perspectief van voorraad en distributie wordt bekeken, maar vanuit de volledige **vaccinatieketen en de impact op de patiënt en apotheek**.

APOTHEIA VRAAGT

Om de continuïteit van de griepvaccinatie zo goed mogelijk te ondersteunen, vraagt Apotheia aan de betrokken beleids- en ketenpartners om werk te maken van drie aandachtspunten.

1. Transparante informatie over beschikbaarheid

Apothekers hebben nood aan **tijdige, betrouwbare en eenduidige informatie** over de beschikbaarheid en verwachte levertermijnen van griepvaccins. Dit geeft apothekers de mogelijkheid om snel te anticiperen en samen met de patiënt en de huisarts naar een passende oplossing te zoeken.

Wanneer een levering vertraagd is, moet voor de apotheker duidelijk zijn:

- welke bestellingen of producten getroffen zijn;
- wanneer een nieuwe levering wordt verwacht;
- of een alternatief beschikbaar is;
- en via welk kanaal de apotheker actuele informatie kan raadplegen (leverdatum, info rond annulatie bestelling en recuperatie van kosten,...)

2. Een gecoördineerde aanpak van beschikbare voorraden

Wanneer bepaalde vaccins beperkt beschikbaar zijn, is het belangrijk om de beschikbare voorraden zo efficiënt mogelijk in te zetten.

Apotheia vraagt daarom aandacht voor een **gecoördineerde aanpak over de verschillende schakels van de distributieketen**, waarbij onnodige annuleringen, dubbele bestellingen en inefficiënte voorraadverschuivingen zoveel mogelijk worden vermeden.

3. Structurele monitoring vanuit de apotheek

De apotheker staat dicht bij de patiënt en merkt veranderingen in beschikbaarheid snel op.

Apotheia pleit daarom voor een **laagdrempelige manier om leveringsproblemen vanuit de apotheekpraktijk te signaleren en structureel te monitoren**.

De ervaringen van apothekers kunnen zo worden gebruikt als aanvullende informatiebron naast de gegevens waarover andere actoren in de geneesmiddelen- en vaccinatieketen beschikken.

SAMEN ZORGEN VOOR EEN BEREIKBARE VACCINATIECAMPAGNE

De bevraging van Apotheia toont dat de beschikbaarheid van griepvaccins voor heel wat apotheken onzeker is. Vertragingen in de levering en het beperkte aantal beschikbare alternatieven bemoeilijken een vlotte opvolging van patiënten. Apotheia vraagt daarom aan alle betrokken actoren om de beschikbaarheid nauwgezet op te volgen, tijdig en transparant te communiceren en samen snel naar oplossingen te zoeken.

Voldoende griepvaccins zijn geen luxe, maar een noodzakelijke voorwaarde voor een doeltreffend vaccinatiebeleid.

Auteurs : Apr. Lauren Segers en Apr. Simon Boonaert